

Nr 563

Av herr Hedlund m. fl., *angående omläggning av den allmänna varuskatten från detaljhandelsledet till partihandels- eller fabriktionsledet.*

(Lika lydande med motion nr 463 i Första kammaren)

Den allmänna varuskatten skall enligt de direktiv som finansministern lämnat den pågående skatteöversynen ses som ett bestående element i skattesystemet. En indirekt beskattning torde även för framtiden få förutsättas ingå i vårt beskattningssystem, varvid en allmän omsättningsskatt kan befinnas vara en ändamålsenlig form. Det väsentliga i frågan är naturligtvis inte beskattningsformen som sådan utan skattetryckets höjd och konsekvenserna för olika befolkningsgrupper. Den allmänna varuskattens införande medförde en höjning av skattetrycket med inte mindre än cirka 1 miljard kr. Det är enligt vår mening nödvändigt att strävandena inriktas på att snarast möjligt skapa förutsättningar för en sänkning av skattetrycket.

Nuvarande allmänna omsättningsskatt utgår i form av detaljhandelskatt. Denna utformning medför betydande extra arbete och besvär för de stora företagargrupper som ålagts att ha hand om uppbörden av skatten. Om en allmän omsättningsskatt för framtiden befinnes böra ingå i beskattningssystemet, bör det enligt vår mening vara i form av en skatt i partihandels- eller fabriktionsledet.

Av den utredning som utfördes av 1952 års kommitté för indirekta skatter framgår att en partihandelsskatt har visa påtagliga fördelar framför en detaljhandelsskatt. Till dessa avgjorda fördelar hör billigare och enklare administration. En allmän varuskatt torde dessutom rent redovisningstekniskt utgöra en mindre belastning för partihandelsföretagen, som oftast torde utgöras av större enheter med särskild redovisningspersonal, än för detaljhandelsföretag, som till mycket stor del utgöres av mindre företag. I detaljhandelsledet är alltså den rent redovisningstekniska sidan av en allmän varuskatt mycket mera kännbar än i partihandelsledet. Även kontrollen av en allmän varuskatts tillämpning torde vara enklare att genomföra inom partihandeln än i detaljhandelsledet.

Ovannämnda utredning visade att en allmän varuskatt i partihandelsledet mycket väl går att komplettera med en beskattning av tjänster, trots att dessa i allmänhet torde vara hänförliga till detaljhandelsledet eller motsvarande. Utredningen visade även att tillämpningsförfarandet när det gäller integrerande företag t. ex. butikskedjor, som både representerar detaljhandels- och partihandelsledet, inte behöver innebära större svårigheter,

eftersom i detta sammanhang en varas inköpspris i stället för dess försäljningspris finge bilda underlag för bedömningen av skattskyldigheten.

Skattesystemutredningen har att göra en allmän avvägning mellan indirekt och direkt beskattning. Därest en allmän omsättningsskatt därvid befinnes böra ingå i beskattningssystemet, bör den enligt vår mening ha formen av skatt i partihandels- eller fabrikationsledet. Skattesystemutredningen bör närmare överväga denna fråga. Nämnda utredning är enligt direktiven förhindrad att överväga frågan om en sänkning av det samlade skattetrycket. Det är dock angeläget att vid skatteöversynen särskilt uppmärksammas att den allmänna omsättningsskatten inte får sådan utformning att inkomstsvaga grupper får en för hård skattebörd. I detta avseende måste allvarliga invändningar riktas mot den nu gällande allmänna omsättningsskatten, trots de kompensationsåtgärder som vidtogs vid dess införande.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att vid pågående skatteöversyn överväges möjligheterna av en omläggning av den allmänna omsättningsskatten från detaljhandelsledet till partihandels- eller fabrikationsledet — därest vid översynen befinnes lämpligt att en allmän omsättningsskatt skall ingå i beskattningssystemet — i enlighet med vad ovan anförts.

Stockholm den 26 januari 1961

Gunnar Hedlund

S. G. W. Wahlund

Lars Eliasson

i Sundborn

Nils G. Hansson

i Skegrie

Per Svensson

i Stenkyrka